

Utredare Per Winqvist

Bilaga Kvalitetskriterium för miljömässig
hållbarhet i yrkeshögskoleutbildning

Östsvenska Yrkeshögskolan AB
Drottninggatan 50
591 27 Motala

Tematisk kvalitetsgranskning gällande miljömässig hållbarhet i yrkeshögskoleutbildning

Beslut

Myndigheten för yrkeshögskolan bedömer att utbildningsanordnarens arbete med miljömässig hållbarhet i utbildningen uppfyller det kvalitetskriterium som kvalitetsgranskningen utgått från.

Myndigheten för yrkeshögskolan avslutar ärendet.

Information

Eftersom myndigheten bedömer att arbetet med miljömässig hållbarhet i utbildningen uppfyller det kvalitetskriterium som granskningen utgått från kommer myndigheten inte att följa upp den tematiska kvalitetsgranskningen.

Ärende

Myndigheten har genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av utbildningen Rörtekniker med svetscertifikat i Norrköping, anordnad av Östsvenska Yrkeshögskolan AB.

I den tematiska kvalitetsgranskningen har myndigheten granskat i vilken utsträckning utbildningsanordnarens arbete med miljömässig hållbarhet i utbildningen uppfyller det kvalitetskriterium som gäller för granskningen.

Kvalitetsgranskningen har utgått från information om utbildningen som finns i myndighetens diarium och databaser samt underlag som utbildningsanordnaren skickat in till myndigheten i samband med granskningen. Myndigheten har också genomfört intervjuer med representanter från utbildningsanordnaren, arbetslivets företrädare i ledningsgruppen, studerande och undervisande personal. Intervjuerna med de olika parterna i utbildningen genomfördes på plats på skolan den 1 oktober 2025.

Utbildningsanordnaren har haft möjlighet att yttra sig över en sammanställning av material som ligger till grund för beslut i ärendet.

Utbildningsanordnaren har inte lämnat några synpunkter.

Kvalitetsgranskningen avslutas med att myndigheten beslutar att utbildningen uppfyller kvalitetskriteriet eller att arbetet behöver utvecklas för att kvalitetskriteriet ska vara uppfyllt.

Motivering

Myndigheten bedömer att utbildningen uppfyller kvalitetskriteriet och de studerande förbereds för att i sin kommande yrkesutövning kunna bidra till miljömässigt hållbar utveckling.

Yrkesrollen utgör en nyckelkompetens i utveckling av processer och underhåll inom industri och infrastruktur – områden som är centrala för den gröna omställningen. Samtidigt har den enskilda rörteknikern begränsade möjligheter att påverka konstruktion, planering och materialval. Däremot är det centralt att arbeta resurssnålt – att minimera spill och använda material på ett effektivt sätt. Detta synsätt genomsyrar både de teoretiska och praktiska delarna av utbildningen.

Mot denna bakgrund arbetar utbildningsanordnaren med miljömässig hållbarhet på ett sätt som är anpassat till utbildningens innehåll och yrkesrollens förutsättningar.

Utbildningsanordnaren har tillsatt en utbildningsledare med gedigen yrkeserfarenhet och ett brett kontaktnät inom området. Han har tät samverkan med företrädare för berört arbetsliv, både genom företagen i ledningsgruppen, och andra företag som erbjuder LIA-platser. Av ledningsgruppens protokoll och intervjuer med arbetslivsrepresentanter framgår att utbildningens innehåll regelbundet ses över för att säkerställa att det motsvarar arbetslivets behov. Ledamöterna lyfter fram att förändringar i arbetsmiljöförhållanden driver utvecklingen mot ökad miljömässig hållbarhet. Exempelvis har regler och rutiner för hantering av miljöfarliga ämnen skärpts, vilket gynnar både rörteknikern och miljön.

Yrkesrollen är inte kopplad till någon specifik bransch men den ideella organisationen Svetskommissionen spelar en viktig roll för yrkesverksamma att hålla sig uppdaterade inom området. Den samlar omkring 400 företag och organisationer inom industrin och arbetar med standardisering, utbildning och rådgivning.

Som en del av kvalitetsarbetet märks varje rörsvets med ett unikt nummer, vilket möjliggör spårbarhet. Om en svets inte uppfyller förväntad livslängd kan man identifiera både företag och svetsare. Denna rutin bidrar enligt ledamöterna till ökad kvalitet, förlängd livscykel och minskad risk för resurskrävande felhantering eller slarv.

Utbildningen bedrivs på Bråvallagymnasiet i Norrköping, en skola med ett brett utbud av yrkesprogram och vuxenutbildningar med fokus på industrin. Samtliga som undervisar i Yh-utbildningen är anställda yrkeslärare med egen yrkeserfarenhet från industrin.

Utbildningsledaren, liksom flera lärare, är auktoriserade av Svetskommissionen att utfärda diplom och svetscertifikat. För att behålla sin auktorisation och hålla sig uppdaterade kring ny teknik, regelverk samt miljö- och klimatfrågor, deltar de lärare som undervisar i praktiska kurser årligen i en tvådagars fortbildning hos Svetskommissionen.

Utbildningen genomförs på plats och innehåller en stor andel praktiskt arbete i välutrustade lokaler, vilket ger goda möjligheter till att utveckla praktiska färdigheter. De studerande tränas i att minimera spill och återanvända material. Detta främjar både ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Däremot behandlas i mindre utsträckning kursmoment och kursmål som belyser yrkesrollens påverkan och betydelse i det övergripande arbetet för miljömässig hållbarhet och den gröna omställningen.

Under utbildningens gång ingår fyra LIA-kurser, en per termin, omfattande 25 Yhp vardera. Dessa kurser ger ytterligare färdighetsträning och praktisk erfarenhet. Inför den första LIA-perioden ska varje studerande genomföra säkerhetsutbildningen SSG Entre, som ingår i kursen Arbetsmiljö och säkerhet. Utbildningen behandlar bland annat allmän säkerhet, hantering av kemikalier, ansvarsfördelning och lagstiftning. Den innehåller även moment som syftar till att öka medvetenheten om miljö och hållbarhetsfrågor i ett bredare perspektiv.

Utbildningen innehåller endast i begränsad omfattning moment som specifikt fokuserar på miljömässig hållbarhet eller hur yrkesrollen bidrar till den gröna omställningen. I stället ligger tonvikten på generell resurseffektivitet och en säker arbetsmiljö. Trots detta ingår arbetet med miljömässig hållbarhet i utbildningsanordnarens generella kvalitets- och utvecklingsarbete och sker i samverkan med arbetslivet och utifrån arbetslivets behov.

Förbättringsförslag

För att öka förståelsen för rörteknikerns betydelse i arbetet med att uppnå uppdragsgivarens miljö- och klimatmål, bör utbildningen tydligare lyfta fram den tekniska potentialen så som val av systemlösningar, material och metoder. Utbildningen bör även synliggöra de beroenden som är kopplade till yrkesrollen, till exempel tekniska system och regelverk som påverkar rörteknikerns möjligheter att bidra till hållbarhetsarbetet.

Detta bidrar till att synliggöra hur rörteknikerns kompetens och val av tekniska lösningar påverkar verksamhetens övergripande hållbarhetsarbetet.

Bestämmelser som beslutet grundar sig på

Myndigheten för yrkeshögskolan ska granska kvaliteten i yrkeshögskoleutbildningar samt utbildningsanordnarnas eget kvalitetsarbete. Kvalitetsgranskningen kan ha en övergripande karaktär utifrån olika teman. Det framgår av 4 § p. 2 förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan. Utbildningsanordnaren är skyldig att medverka i den kvalitetsgranskning av utbildningen som initieras av Myndigheten för yrkeshögskolan. Kvaliteten ska granskas utifrån kvalitetskriterier. Det framgår av 4 kap 9 § förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan.

Detta beslut kan inte överklagas. Det framgår av 8 kap 1 § förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan.

Enhetschef Åsa Kildén har beslutat i ärendet och utredare Per Winqvist har varit föredragande. I utredningen har även utredare Senad Svraka deltagit.

Åsa Kildén
Enhetschef